

1 Τι σημαίνει πρακτικά η έννοια «γονική μέριμνα»; Ποια τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του έχοντος τη γονική μέριμνα;

Ο όρος περιλαμβάνει το σύνολο των καθηκόντων και των υποχρεώσεων ενός γονέα έναντι του ανηλίκου σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα της Μάλτας, κεφάλαιο 16 της Νομοθεσίας της Μάλτας. Ο όρος «γονική μέριμνα», ο οποίος στη νομοθεσία της Μάλτας αποδίδεται ως «parental authority» (γονική εξουσία), περιλαμβάνει την επιμέλεια και την επικοινωνία, τις αποφάσεις για ζητήματα όπως ο τόπος κατοικίας, τα ταξίδια, οι υποχρεώσεις διατροφής, η εκπαίδευση, οι μείζονες αποφάσεις για ζητήματα υγείας και η διαχείριση της περιουσίας των τέκνων.

2 Γενικώς, ποιος έχει τη γονική μέριμνα ενός τέκνου;

Ο φυσικός γονέας ή, σε περίπτωση υιοθεσίας, οι θετοί γονείς μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υιοθεσίας. Επιπλέον, η άγαμη μητέρα έχει τη γονική μέριμνα, εκτός αν ο πατέρας καταχωρίσει τη γέννηση από κοινού με τη μητέρα του τέκνου.

3 Εάν οι γονείς δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να ασκούν τη γονική μέριμνα, μπορεί να την ασκεί κάποιος άλλος;

Όταν ένα παιδί τεθεί υπό διαταγή μέριμνας ή δικαστική διαταγή, η μέριμνα και η επιμέλεια ανατίθενται στον υπουργό, σύμφωνα με τον νόμο περί παιδιών και νέων (διαταγές μέριμνας), κεφάλαιο 285 της Νομοθεσίας της Μάλτας.

4 Σε περίπτωση διαζυγίου ή διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, με ποιον τρόπο γίνεται η ρύθμιση της άσκησης της γονικής μέριμνας;

Σε περίπτωση διαζυγίου ή χωρισμού, ρυθμίζεται με δικαστική απόφαση ή διευθετείται μέσω διαμεσολάβησης. Μπορεί επίσης να ρυθμιστεί μέσω ενός νομικά δεσμευτικού εγγράφου το οποίο είναι εκτελεστό μεταξύ των μερών και έχει υπογραφεί ενώπιον συμβολαιογράφου.

5 Εάν οι γονείς συνάψουν συμφωνία σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας, ποια τυπική διαδικασία πρέπει να ακολουθηθεί προκειμένου η εν λόγω συμφωνία να είναι νομικά δεσμευτική;

Αν η εν λόγω συμφωνία έχει συναφθεί εκτός του πλαισίου διαδικασίας χωρισμού, για να είναι νομικά δεσμευτική, πρέπει να επικυρωθεί από το δικαστήριο και να καταχωριστεί στο δημόσιο μητρώο. Αντίθετα, εάν επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας στο πλαίσιο διαδικασίας χωρισμού ή διαζυγίου, η συμφωνία υποβάλλεται στο δικαστήριο που δικάζει την εν λόγω διαφορά και εκδίδεται δικαστική απόφαση η οποία επικυρώνει ή απορρίπτει τη συμφωνία.

6 Εάν οι γονείς δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία για το θέμα της γονικής μέριμνας, ποιοι εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης της διαφοράς προβλέπονται, εκτός από την προσφυγή στη δικαιοσύνη;

Σε αυτές τις περιπτώσεις, εναλλακτικός τρόπος επίλυσης είναι η διαδικασία της διαμεσολάβησης. Εάν οι γονείς δεν καταλήξουν σε συμφωνία ούτε στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, θα εισαχθεί δίκη ενώπιον του Πολιτικού Δικαστηρίου (Τμήμα Οικογενειακών Διαφορών) [Civil Court (Family Section)].

7 Εάν οι γονείς προσφύγουν στη δικαιοσύνη, ποια ζητήματα που αφορούν το τέκνο μπορεί να ρυθμίσει ο δικαστής;

Ο δικαστής μπορεί να αποφασίσει για όλες τις μείζονες αποφάσεις οι οποίες θεωρούνται σημαντικές για την ευημερία του τέκνου, όπως ο τόπος κατοικίας του τέκνου, ποιος γονέας θα έχει την επιμέλεια, τα δικαιώματα επικοινωνίας και η υποχρέωση καταβολής διατροφής για το τέκνο.

8 Εάν το δικαστήριο αναθέσει την επιμέλεια του τέκνου αποκλειστικά σε έναν γονέα, αυτό σημαίνει ότι ο εν λόγω γονέας μπορεί να αποφασίζει για οτιδήποτε αφορά το τέκνο χωρίς προηγουμένως να συμβουλευτεί τον άλλο γονέα;

Το δικαστήριο σπανίως αναθέτει την επιμέλεια και τη μέριμνα για το τέκνο αποκλειστικά στον ένα γονέα, ωστόσο αυτό κρίνεται ανά περίπτωση. Εντούτοις, ακόμη και αν το δικαστήριο αναθέσει τη μέριμνα και την επιμέλεια αποκλειστικά στον ένα γονέα, ορισμένα ζητήματα πρέπει να διευθετούνται με τη συναίνεση του άλλου γονέα, ιδίως τα ζητήματα που αφορούν την επικοινωνία ή την απομάκρυνση ανηλίκου σε τρίτη χώρα, τα οποία θα έθιγαν άμεσα τα δικαιώματα επικοινωνίας του γονέα που δεν ασκεί την επιμέλεια.

9 Εάν το δικαστήριο αποφασίσει ότι οι γονείς ασκούν από κοινού την επιμέλεια του τέκνου, τι σημαίνει αυτό πρακτικά;

Σημαίνει ότι οι δύο γονείς συζητούν και λαμβάνουν από κοινού τις αποφάσεις που αφορούν το τέκνο. Σε αυτές δεν περιλαμβάνονται οι αποφάσεις που αφορούν καθημερινές δραστηριότητες, αλλά μόνο οι μείζονες αποφάσεις που αφορούν τον τόπο κατοικίας, την εκπαίδευση και θέματα υγείας. Το άρθρο 136 παράγραφος 3 του [Αστικού Κώδικα](#) κάνει λόγο για πράξεις έκτακτης διαχείρισης, για τις οποίες απαιτείται η συναίνεση και των δύο γονέων.

10 Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο (ή άλλη αρχή) στο οποίο κατατίθεται η αγωγή για την άσκηση της γονικής μέριμνας; Ποιες είναι οι τυπικές διαδικασίες και ποια έγγραφα πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα;

Εάν δεν τελεσφορήσει η διαμεσολάβηση, ασκείται αγωγή ενώπιον του Πολιτικού Δικαστηρίου (Τμήμα Οικογενειακών Διαφορών). Δεν υφίσταται επίσημος κατάλογος με τα απαιτούμενα έγγραφα, και επομένως η αγωγή μπορεί να συνοδεύεται από κάθε συναφές έγγραφο και πιστοποιητικό, ιδίως από έγγραφα και πιστοποιητικά που αποδεικνύουν την άσκηση της γονικής μέριμνας, περιλαμβανομένων των τυχόν συμφωνιών σχετικά με την άσκηση της μέριμνας και της επιμέλειας ή των συναφών αποφάσεων που τυχόν έχουν εκδοθεί.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται στην περίπτωση αυτή; Υπάρχει διαδικασία κατεπείγοντος;

Ορίζεται συζήτηση της αγωγής σε συγκεκριμένη ημερομηνία. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης της υπόθεσης ο δικαστής εξετάζει τους διαδίκους και τους λοιπούς μάρτυρες που καλούν οι διάδικοι. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να διορίσει κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους για να συντάξουν έκθεση για το τέκνο, αν το κρίνει αναγκαίο. Οι εμπειρογνώμονες που διορίζονται από το δικαστήριο συντάσσουν την έκθεση ύστερα από διαβούλευση με τους γονείς, το τέκνο και άλλους επαγγελματίες που συνδέονται με κάποιον τρόπο με την υπόθεση. Προσφυγή στη διαδικασία του κατεπείγοντος γίνεται εάν ο ενάγων καταδεικνύει επαρκειές, βάσιμους λόγους επείγοντος. Εάν είναι προς το συμφέρον του ανηλίκου, εκδίδεται προσωρινή διαταγή η οποία ρυθμίζει το επείγον ζήτημα, για παράδειγμα, απαγορεύει την αναχώρηση, ρυθμίζει προσωρινά την επιμέλεια και τη μέριμνα κ.ο.κ.

12 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας;

Ναι, μπορεί να κατατεθεί αίτηση χορήγησης νομικής συνδρομής, ωστόσο ο αιτών πρέπει να πληροί ορισμένα εισοδηματικά κριτήρια, σύμφωνα με τον τίτλο X του τρίτου βιβλίου του Κώδικα Οργάνωσης και Πολιτικής Δικονομίας ([κεφ. 12](#) της Νομοθεσίας της Μάλτας). Περισσότερες λεπτομέρειες για τη νομική συνδρομή διατίθενται στην [ενότητα για τη νομική συνδρομή](#).

13 Είναι δυνατή η άσκηση ένδικου μέσου κατά απόφασης για τη γονική μέριμνα;

Η άσκηση ένδικου μέσου επιτρέπεται μόνο για νομικά ζητήματα, για παράδειγμα, αν το δικαστήριο στέρησε χωρίς βάσιμο λόγο από έναν διάδικο το δικαίωμα να καλέσει μάρτυρα. Σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορεί να ασκηθεί έφεση ενώπιον του Εφετιείου.

14 Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να απαιτηθεί προσφυγή σε δικαστήριο ή άλλη αρχή για την εκτέλεση απόφασης σχετικής με τη γονική μέριμνα. Ποια διαδικασία εφαρμόζεται στις περιπτώσεις αυτές;

Οι αποφάσεις του Πολιτικού Δικαστηρίου (Τμήμα Οικογενειακών Διαφορών) είναι αυτοδίκαια εκτελεστές, ωστόσο, σε περίπτωση που ο ένας από τους γονείς δεν συμμορφώνεται με το περιεχόμενο της απόφασης, ο γονέας που υφίσταται περιορισμούς στην άσκηση της γονικής του μέριμνας μπορεί να υποβάλει καταγγελία στην αστυνομία, η οποία στη συνέχεια θα κινήσει ποινική διαδικασία ενώπιον του Πλημμελειοδικείου (Court of Magistrates) για την εκτέλεση της απόφασης και την επιβολή προστίμου (multa) και/ή ποινής φυλάκισης. Επιπλέον, μπορεί να κατατεθεί ενώπιον του Πολιτικού Δικαστηρίου (Τμήμα Οικογενειακών Διαφορών) αίτηση μεταρρύθμισης της δικαστικής απόφασης.

15 Τι πρέπει να πράξω για να επιτύχω την αναγνώριση και εκτέλεση σε αυτό το κράτος μέλος απόφασης γονικής μέριμνας που εκδόθηκε από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους;

Η εφαρμοστέα διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας (κανονισμός Βρυξέλλες ΙΙα) και συνίσταται στη συμπλήρωση ενός πιστοποιητικού από τον αρμόδιο δικαστή, το οποίο, μαζί με τη δικαστική απόφαση και μια αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης της εν λόγω απόφασης, κατατίθεται ενώπιον του Πολιτικού Δικαστηρίου (Τμήμα Οικογενειακών Διαφορών). Πρέπει επίσης να προσδιορίζεται διεύθυνση για τις κοινοποιήσεις. Όλα τα έγγραφα πρέπει να είναι μεταφρασμένα στη μαλτέζικη ή την αγγλική γλώσσα.

16 Σε ποιο δικαστήριο αυτού του κράτους μέλους πρέπει να προσφύγω κατά της αναγνώρισης απόφασης γονικής μέριμνας που εκδόθηκε από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους; Ποια διαδικασία ακολουθείται σε αυτή την περίπτωση;

Αντιρρήσεις μπορούν να προβληθούν ενώπιον του ίδιου δικαστηρίου και στο τμήμα όπου κατατέθηκε η αίτηση εκτέλεσης και αναγνώρισης. Οι αντιρρήσεις πρέπει να περιλαμβάνουν τους λόγους για τους οποίους δεν θα πρέπει να γίνει δεκτή η αναγνώριση και η εκτέλεση, προβάλλονται δε με απάντηση στην αγωγή.

17 Ποιο είναι το εφαρμοστέο δίκαιο στις διαδικασίες γονικής μέριμνας όταν το παιδί ή οι γονείς δεν διαμένουν σε αυτό το κράτος μέλος ή έχουν διαφορετικές ιθαγένειες;

Εφαρμοστέο δίκαιο είναι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000.

Αυτή η ιστοσελίδα είναι μέρος του ιστότοπου [H Ευρώπη σου](#).

Θα μας βοηθούσαν πολύ [τα σχόλιά σας](#) σχετικά με τη χρησιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών.

This webpage is part of an EU quality network

Τελευταία επικαιροποίηση: 16/12/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.